

„Danferen“

et halvgentlig Ugeblad og Dplysningssblad for det dansk Folk i Amerika, udgivet af DANISH LUTH. PUBL. HOUSE, Blair, Neb.

„Danferen“ udkommer hver Tirsdag og Fredag Pris pr. Aargang. De Forenede Stater \$1.50. Udblandet \$2.00 Bladet udtales i Forstrib.

Bestilling, Betaling, Adressforandring og andet angaaende Bladet adresseres: DANISH LUTH. PUBL. HOUSE, Blair, Neb.

Redaktør: A. M. Andersen. Alle Bidrag til „Danferen“'s Indhold: Hænderinger, Korrespondancer og Artikler af enhver Art, bedes adresseret: A. M. Andersen, Blair, Neb.

Entered at Blair Postoffice as second class matter. Advertising Rates made known upon application.

3 Tilfælde af Uregelmæssigheder ved Rødfagellen bedes man flage til det stedlige Højskole. Studer det ikke hjælpe, bedes man henvende sig til „Danferen“'s Kontor.

Naar Kæerne henvender sig til Folt, der overtræder i Bladet, enten for at søge hos dem eller for at faa Epistning om det overtræde, bedes de altid omtale, at de faa Højskolementet i dette Blad. Det vil være til genfaldig Rytie.

Den finsk-lutheriske Suomijonode fik under sit Aarsmøde i Juni Maaned vedtaget en Menighedskonstitution, som den kan anbefale til alle sine Menigheder. Det anser man for en Sag af Betydning til Bevarelsen af Enigheden i Samfundet.

3 Past. J. M. Hansen's Artikel om „Stolebøger“ i Nr. 61 var den sjære misvirkende Sætterfejl bleven overset, at der stod „Indledning“ i Stedet for „Indbindingen“. Det efterfølgende viste rigtignok, hvad det skulde være, men vi finder det alligevel rigtigt at gøre opmærksom paa Fejlen.

Som en Frugt af Regmandsmissionsbevægelsen, der nu er omkring to Aar gammel, nævnes for Efs. fra Canada, at i 1907 indsamlede Episkopalerne, Baptisterne, Congregationalisterne, Metodisterne og Presbyterianerne tilsammen 1 1/2 Million Dollars til Hedningemissionen. De to senere Aar er Summen steget til over 2 Millioner om Aaret.

3 Begyndelsen af forrige Aarhundrede nedfattes en Kommission til at revidere den svenske Bibeloversættelse. Den synes nu snart at skulle blive færdig med sit Arbejde. I Midten af denne Maaned samles Kommissionen i Marstrand for at aflutte Arbejdet paa det nye Testamente. Saa er det kun det gamle Testaments Afskrifts Bøger, der staar tilbage at revidere.

Kristendommen i Uganda, Afrika. Befolkningen i Uganda opgives til 717,535. Af disse siges 376,910 at være Kristne, 300, 279 Hedninger og 40, 346 Muhammedanere. De indførte Missionsarbejdere, hvis Antal er 4,000, driver et meget kraftigt Missionsarbejde. Det tilfrie disse midlere og selvfornagende Menneskers ihærdige Arbejde, at Missionen har vokset saa mageløst hurtigt i Uganda og det Naboland.

Mayor „Jim“ i Omaha haaber, ifølge „Omaha Bee“, at saa republikanske Stemmer nok, ved Primærvælg til at gøre ham til Demokraternes Kandidat for Guvernørposten. Des værre kan der vel findes Republikanere, særlig i Omaha, som deler Syn med Dahlsman navnlig angaaende Vikarvalget. Men om de hjælper Demokraterne til at nominere Jim Dahlsman, saa hjælper de dem rimeligvis med det samme til at lade ved det egentlige Vælg.

Fra Egypten meldes, at Presbyterianernes Mission der har gjort gladelig Fremgang. Deres Missionsmenigheder tæller tilsammen 20,000 Medlemmer, blandt hvilke 43 indførte ordnede Præster virker. Desuden virker mange indførte Lærere og Skolelærere i Missionskole. 2,200 Elever besøger Missionshøjskolen i Assiut. Kun 160 Muhammedanere har ladet sig døbe; men Kristendommens Indflydelse gennem Skoler og Højskoler ses i meget videre Kredse.

Balgerens Smag.

Primærvælg, eller Nominationsvalg direkte ved Folket, er sikkert et Fremstrid i vor Balgmaade. Vi ved, hvordan det før er gaaet til ved Opstilling af Kandidater: der har været holdt „Caucuses“, derefter County Convention og siden Stats-Conventions, hvor Kandidater for County- og Statsmedlemmer er bleven nomineret.

Dg saa var der ingen Vej uden om de nominerede. Det ene eller det andet Partis Kandidater skulde vælges.

Det uehdig ved denne Nominationsmaade var, at Nominationsder saa let kunde kontrollerees af en politisk Ring. Ringen kunde kontrollere Caucuset og derved gennem Balget af Delegerat til County og Statskonventionerne og endelig af Nominations til de forskellige Embeder. Anderledes nu, da der holdes direkte Nominationsvalg. Nu er det Folket, som selv udvæjer og nominerer sine Kandidater.

Det vil altsaa bero paa Folkets eller Hertallets Smag, hvem vi skal faa til Lovgivere og Lov-Udvæere. Vil Hertallet saa have virkelig gode Mænd til at repræsentere Folket, saa nytter det ikke for daarlige Mænd at melde sig til Primærvælg.

Dg Folket kommer saa ogsaa til selv at bære Ansvar for, hvem vi faar til at beklæde de forskellige Embeder.

Fuldkommen kan denne Balgmaade naturligvis ikke blive. Det bliver ingen Balgmaade.

Der er saaledes denklæmpe, at man heller ikke ved Primærvælg kan stemme paa andre end dem, der melder sig.

Dg ganske vist vil det jo altid blive at kende Personer, der melder sig til de forskellige Embeder. Men et Fremstrid er der gjort, et Strid i Retning af virkelig Folkevalg. Dg selv deri ligger et Garant for, at daarlige Mænd ikke melder sig.

Det hele beror nu egentlig paa Folkets Smag. Den vil afgøre, hvem der bliver nomineret.

Paa selve Valgdagen bliver der saa kun Kamp mellem Partierne og de Principper, hvor af disse repræsenterer. Det er, som det bør være.

Stemmer nedenskaende?

(Af A. G.)

At Afstrifningen i vore Dage mere og mere tager Overhaand, strækker sine Telsnore stejle videre ud, samt træder bestandig mere aabent og ugenert frem, er vist en Kendsgerning, ingen jevende vil benægte. At den gør det under Frihedens, Dplysningens og Broder-skabets hyllede Stærkebrødt; gør kun Sagen desto alvorligere.

Dg Kirkens allerførste Ulykke, det, der mere end noget andet ræner dens Bidnekraft, stjaaler dens Mars og gør dens Arbejde ufugtbringende, er utvivlsomt den indre Splid, den mere eller mindre tilhullede Trædragt, der ustridigt findes inden for dens Enemærker.

Tænk dig et Land, der er overvundet og med Sejrherrens Net indlemmet i et andet. Lag hvilket du vil. Undersøg dets Historie, og du vil finde, at det var utvivelig indre Uro, Væring og Kamp, der muliggjorde dets Fald. Det fortjente altsaa ikke bedre.

Bi kan her finde sand og træffende Anvendelse af en Sammenligning. Naar fire Mandsstemmer (en mandlig Kvartet), som har de nødvendige Betingelser, ved Svælske og

Flid er bleven „fammenjungne“, da kan de yngre saadan, at man hører den ene eller den anden Stemme mellem de andre, men hører en fortryllende, harmonisk Enhed.

Der gives gode Sangstemmer, som har den Ejendommelighed, at de aldrig kan indgaa fuldkommen Forbindelse med andre Stemmer, saa de altsaa, hvis de synger f. Efs. i en Kvartet, vil kunne skelnes af enhver ved deres egen særlige Klangfarve.

So tyndere, spinklere eller skarper en Sangstemme er, jo mindre kan den optages i et Hele — jo mere bestemt vil dens Kvalitet kunne skelnes mellem mange.

Dg er det nu netop ikke Stærkheben, der gør, at saa mangen Kristen saa daarligt kan sammensmelte med Guds Menigheds aandelige „Sungehor“?

Tag hvilken Kirkeafdeling, du vil: der findes Rivninger. Dg ofte kan de antage en ret verdslig, politisk Form og Henlyssløshed. Tag hvilken Samfundskreds, du vil: Enighed har den ikke mere af, end den selv haardt har Brug for. Tag hvilken Menighed, du vil — nej hør! det er da vist for meget sagt! udbryder muligt een og anden.

Ja! Prøv kun alligevel til! Tag f. Efs. den Menighed, du selv tilhører, eller, hvis du ingen staa i Forbindelse med, den, der er nærmest beliggende.

Ja, ganske vist, det slaar godt nok til her hos os, siger du, men her hos os er det nu saadan sin Sag; vor Menighed er nu engang noget for sig. Men saadanne Forhold findes der da heldigvis ikke alle Steder, i hvert Fald ikke i a a galt.

Na, ikke? Hvorvidt det er „saa galt“ andre Steder, kan vel egentlig kun afgøres ved at opholde sig paa disse andre Steder en Del Aar. Dg at der selvfølgelig kan være større eller mindre Grænsforfæle, er jo indlysende. Men hvis man opholder sig en Tid paa hvert andet Sted, viser det sig, at ogsaa der kender man dette: „Ja, her hos os . . .“ men i a a d a n er det da heller ikke alle Steder. Redskriveren heraf er interesseret Part og kan derfor berettiget sige, hvad han tror at have bemærket: at de allerfleste Præsters Erfaring sætter dem i Stand til at indtrænge den ubehagelige Sandhed, der ovenfor er fremsat.

Men dette bør ikke saa at være. Dg det af den saare alvorlige, fuldvægtige Grund, at derved svækkes, affræstes det hellige Samfundsliv i Guds Menighed, hvad igen bevirker, at der spilles Vaaben i Gaand — netop paa dem, der troelig og efter Ene arbejder paa Landets, Herdens Afstrifning.

Dg — det er Stæbnens Ironi — deres Arbejde hindres ikke ved indre Rivninger.

Værten.

(Af Juar Marius Hansen, Staplehurst, Neb.)

Du sang for mig i Sommermorgen's Tid, Mens Duggen perled i det bløde Græs.

Dg dine Toner's Renhed, Kraft og Mægtighed Gav Rod at trække Hverdagslivets Væ.

Du sang for mig, naar Sten skulde Himlen, Dg alt var taaget, tungt og graat i graat.

Dit Kvad oplystet Sindet over Brimlen Til ham, hvis Hænder magter stort og smaat.

Du sang for mig, naar Middags-solen brandte, Du steg og steg og steg mod Himlens Svæls, Dit Sangerbryst, jeg syntes, Duds-kraft til dem, hvis Sind og Hjerte skald.

Du sang for mig fra Mogens lave Rue, Naar jeg til Landsbyksolen stolyrede; Din Trille Lød, naar du i Solens Rue Mod Sten højt i Luften boltrede.

Du sang for mig, naar Jsen laa paa Gjorden, Dg Vintergæffen den stod halvt i Sne,

Din Snefang Lød saa dejligt over Gjorden: Snart kommer Vaaren! vent, og du skal se!

Du sang for mig, naar Astenkloffen meldte, Dg Solen skulde sig i Vesterled,

Dg Tønen var, naar Dagen saadan heldte Et Kvad i Mol med sølvm Klang om Fred.

Du sang for mig den friske Søndagmorgen, Om Kap med Kirkens Kloffer Lød din Sang,

Dg Sindet løftedes mod Himmels borgen Ved Lærkesang og Kirkeklokkelång.

Du sang for mig i Paasfemorgen-røde; Du kendte ikke det, en Synder ved: Paa Korset Jesus for os led og døde, Dg han opstod til vor Retfærdighed.

Du lide Fugl, hvis Sang Lød alle Vegne, Til Gengæld disse Strofer, Lærkespil!

Mon du engang i Paradisets Egne Skal følge Luften med dit Strange-pil!

En Kirkeret. 3 „Danferen“ for 22 April læste jeg en Artikel med Overkrift: „En Kirkeret“ af Julius Vorek i Bear Creef. Den var efterfulgt af en Redaktions Anmærkning, hvor Redaktøren i det væsentlige var enig med Forfatteren. Men for mig staa det anderledes.

Der var flere Ting i Artiklen, som jeg ikke er enig med Forfatteren i, saavel som der i hele denne Sag maatte nok er Ting, som jeg ikke tilfulde har kunnet sætte mig ind i. Men da Sagen forekommer mig nok saa vigtig at være, vil jeg herved fremkomme med nogle faa Spørgsmaal, som jeg haaber, Hr. Vorek vil besvare; thi af Arefikken fremgaar det, at Folkene i Bear Creef har drøftet Kirken og synes at mene, de har Klarhed i Sagen.

1. Naar De, Hr. Vorek, taler om den store Nødvendighed af at have en Kirkeret, har De saa ikke forglemt, at vi har en Administration — Formand, Kirkeraad, Kredsformænd, Kredsbestyrelser, Menighedsraad og lignende?

2. Er det ikke dens (Administrationens) Pligt at tilse at alt gaar rigtig for sig i Samfundet og i Menighederne, at ikke hverken Menighederne eller Præsterne gør Overgreb, og om en Sag kommer op indenfor Samfundet, da at undersøge samme og afgive Dom i den; thi naar alt kommer til alt, er der vel i Grunden ingen, der saadan som Administrationen kan udvæge en inden for Kirken affagt Dom?

3. Hvad er Meningens med Deres Udtalelse, naar De i Efs. siger: „Dg vort Samfund lever jo da ikke i en Tid, da enhver kan gøre, hvad der synes godt i hans Sjæle — ondt eller godt — upaatalt. Et Samfund burde da heller ikke være uden Orden — Lov og Ret Dg vi burde da i moralisk Henseende staa lige saa højt som Vilatus.“

4. Hvad har Vilatus med den Sag at gøre? Vort moraliske Standpunkt kan vel de ikke liges ved hans? 5. Er det Meningens, at vi uden en Kirkeret er uden for Orden, Lov og Ret, saa enhver kan gøre, hvad han vil enten ondt eller godt?

3 Svad om, at Hr. Vorek vil besvare disse Spørgsmaal slutter jeg denne Artikel med Hilsen til „Danferen“'s Læsere. Plainfield, i August 1910. R. S. Wind.

Aforismer.

Det er forværet at erkende, hvor godt man har det, end hvor godt man har det.

Hvor er det godt (eller slet!), at vi ikke ser, med hvilke Miner alle de Breve, vi modtager, er skrevne.

Djse kan Afstanden være smertelig, fordi man altfor godt ved, at paagældende snart vil komme igen.

At være ene er især kedsoemmeligt, naar man er i Selskab.

Und kun Ungdommen dens delige, lyse Nyffe-Drunne. Et Træ, hvis Blomster forstørres, bærer ingen Frugt.

Vor Willie vilde aldrig blive tilfreds, fik den end alt, den forlangte. Saa snart man derimod forlanger, er man tilfreds.

Nyffen er egentlig ikke Livets Hovedsag, men derimod, at man ikke har nødig at staa Sjænen ned for nogen, det være nu et Menneske eller en Erindring.

Overdreven Søfflighed kan stundom være ubehageligere end den største Grovhed.

Manden vogter sin Sustrus Vere. Thi det er ved Kvindens Gerning, Guds Betsignelse kommer i Husket. (Af Rasmus.)

En god Bog er som en god Gerning: den taler for sig selv.

Svo, der rigtig vil tro, siger Aristoteles, maa først rigtig have tro i V e t.

Først naar det bliver Nat, kan Haabets Stjerne ret egentlig luse og træffe.

Med hvert Aandedrag forbindes en Del af din Levetid. Sog derfor et værdigt Maal for din Stræben. Det er ikke din egen Skuld, at du er født — men om du øder dit Liv.

Pligtlinien er lige, Skønhedslinien er bølget. Følg du altid den lige Linie, saa skal du se, at Bølgelinien vil følge dig.

Løsning af Opgaven „Et Regnestykke“. Af de Svar, vi har modtaget som Løsning af „Et Regnestykke“ i „Df.“ Nr. 57 af 22. Juli, meddeles følgende to, den ene løst ved Algebra, den anden ved simpel Arithmetik.

Opgaven: Zofefine er nu dobbelt saa gammel, som Zofefa var, da Zofefine var halvt saa gammel, som Zofefa vilde være, naar hun bliver 3 Gange, saa gammel, som Zofefine var, da hun var 3 Gange saa gammel som Zofefa. Begges Alder er nu tilsammen 44 Aar.

Opgaven kan løses ved Gætning og Resultatet er: Zofefine 27 1/2 Aar, Zofefa 16 1/2 Aar, men Opgaven kan løses ad matematisk Vej saaledes:

Lad Zofefines Alder være X, Zofefas Y og Zofestellen i Alderen Z. Man har da: X + Y = 44, og X - Y = Z, saelig X = 22 + 1/2 Z.

Da Zofefine var 3 Gange saa gammel som Zofefa var Zofefines Alder: 3/2 Z. Altsaa har man: X = 2 [3x3/2Z - Z]

hvilket giver X = 5/2 Z og 22 + 1/2 Z = 5/2 Z samt: 11 = Z, 27 1/2 = X, 16 1/2 = Y.

P. A. C. Hansen, SanFrancisco, Cal.

Til „Danferen“'s Redaktør.

Følgende er Opløsningen paa Regnstykket om Zofefines og Zofefas Alder, udregnet af Carl Graeber, Genorgeville, Minn.

Lad 1/3 udgøre Zofefas Alder. Lad 3/8 udgøre Zofefines Alder paa den Tid, da hun er 3 Gange saa gammel som Zofefa.

Forskellen paa deres Alder vil altsaa altid blive 3/8.

3 x 3/8 = 9/8 som udgør Zofefas Alder, naar hun er 3 Gange saa gammel, som Zofefine var paa den Tid, da hun var 3 Gange saa gammel som Zofefa.

1/2 x 9/8 = 9/16 = Zofefinas Alder paa den Tid.

9/8 - 9/16 (Forskellen paa Alderen) = 9/16 = Zofefas Alder paa samme Tid.

2 x 9/16 = 10/8 eller 5/4 = Zofefinas Alder nu.

5/4 - 9/16 = 3/8 = Zofefas Alder nu.

5/4 + 3/8 = 8/8 udgør begge deres Aldere tilsammen, nemlig 44 Aar.

1/2 = 1/2 of 44 eller 5 1/2.

5/3 = 5 x 5 1/2 eller 27 1/2 Aar = Zofefinas Alder nu.

3/8 = 3 x 5 1/2 eller 16 1/2 Aar = Zofefas Alder nu.

For at bevise, det er ret, vil følgende være paa sin Plads.

Frabrag 11 Aar fra hver Alder. 27 1/2 - 11 = 16 1/2 Zofefines Alder, da hun var 3 Gange saa gammel som Zofefa.

16 1/2 - 11 = 5 1/2 Aar Zofefas Alder

3 x 16 1/2 Aar = 49 1/2 Aar, Zofefas Alder, naar hun er 3 Gange saa gammel, som Zofefine.

1/2 af 49 1/2 Aar = 24 3/4 Aar, Zofefines Alder paa den Tid.

27 1/2 - 24 3/4 = 2 3/4 Aar fra deres nuværende Alder.

16 1/2 - 2 3/4 Aar = 13 3/4 Aar Zofefas Alder paa samme Tid.

2 x 13 3/4 Aar = 27 1/2 Zofefines Alder nu som er bevist.

Følgende andre er kommen til sammen rigtige Resultat: Sama G. Chelmen, Georgeville, Minn.; Morie Lobb, Council Bluffs, Ia.; B. P. Ahlsted, Wisner, Neb.; S. C. Christensen, Cleander, Calif.; Paul S. B. Berggren, Denver, Colo.

Da vi ikke ser os i Stand til at optage alle Svarene, synes vi med to, der efter forskellige Metoder er kommen til samme Resultat og siger alle Tak for deres Uefflighed.

Kredsmdde. Om Gud vil, holder Illinois Kreds sit delegerede Kredsmdde i Emaus Kirke, McRabb, Ill., fra 15de til 18de September

Madningsgubstjeneste Fredag d. 15., Efterm. Kl. 2.

Forhandlingsemner: Alle Herrens Ord: I. „Kom i Gu!“ II. Retfærdiggørelsen.

III. Hvorledes skulle vi bedst bevare vore unge i og for Menighederne.

Menigheder bedes at erindre deres Ret og Pligt at sende Delegerat til Mødet.

R. Pedersen, Kredsformand.

Evans d. ev-luth. Menighed, McRabb, Ill., indgyder herved Illinois Kreds af den fore. Kirke til at holde sit ovennævnte delegerede Efteraarsmdde i dens Midte. Vær hjertelig velkommen!

Tilreisende bedes indmelde sig til undertegnede inden 10. Sept.

Fra Chicago tages Røf Island Banen Kl. 7 Morgen til Marinette. Derfra med Sporvogn til Howe og videre derfra med Toget til McRabb. Syd fra tages Toget over Ill. Central saa man er i Lostau Kl. 7.46 Morgen. Log derfra straks til McRabb.

Paa Røfs. Vegne, R. Rasmussen.